

Tevazu, Zikir, Dua ve Teslimiyet

Eûzubillahimineşşeytânirracîm. Bis-millâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdülillahi rabbilâlemin ve'l-âki-betü li'l-müttekîn. Vessalâtü vesselâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ec-maîn.

İ'lemû eyyühe'l-ihvân enne efdale'l-kitâbi kitâbullah ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin sallallahu aleyhi ve sel-lem ve şerra'l-umûri muhdesâtühâ ve külle muhdesin bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle dalâletin fi'n-nâri. Ve bi's-senedi'l-mut-tasılı ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve sel-leme ennehû kâl:

«مَثَلُ الْبَيْتِ الَّذِي يُذَكَّرُ اللهُ فِيهِ، وَالْبَيْتِ
الَّذِي لَا يُذَكَّرُ اللهُ فِيهِ، مَثَلُ الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ.
خ، م، ح، عَنِ أَبِي مُوسَى.»

Meselü'l-beyti'l-lezî yüzkerullâhu fîhi ve'l-beyti'l-lezî lâ yüzkerullâhu fîhi meselü'l-hayyi ve'l-meyyiti.

a. Evlerde Allah'ın Zikri

Buhari, Müslim ve İbn Hibban Ebû Musâ'dan.

Cenâb-ı Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri evlerimizi tarif ediyor. O ev ki Allahu Teâlâ'nın zikri yapılır, Kur'an okunur, namaz kılınır, oruç tutulur, zikrullah yapılır, tesbih çekilir o evde. Ev sahibi kendisi olsun yahut başkaları misafireten gelmiş olsun da orada Kur'an okunsun, tesbih çekilsin gibi şeyler olur.

Meselü'l-beyti. Beyt, evimiz biliyorsunuz.

“Onun misâli ki.” *Yüzkerullâhu fîhi*. “O evde Allahu Teâlâ'nın ismi anılır.”

Bu camilere de Şamil. Camilere de şamil hususi evlere de şamil. Gerek hususi evlerde gerek umumi camilerdeki bu vazife.

Bir ev de;

Ve'l-beyti'l-lezî lâ yüzkerullâhu.

İşte muattal camiler var bazı yerlerde cemaati yok. İmamı da yoktur, camisi de muattal kalmıştır okunmaz bir

şey. Müezzin de yoktur bir şey de yoktur. Yahut o evler ki o evlerde namaz kılan yoktur, oruç tutan yoktur, Kur'an okuyan yoktur, Allah diyen de yoktur. Böyle evler de yani var ya şimdi.

Şimdi bu iki ev arasındaki farkı beyan ediyor Cenâb-ı Peygamber bize.

Bir ev Allah'ın zikriyle meşgul yani emri ilâhiyeye mutî. Allah'ın emrini dinliyor, fermanını dinliyor ona itaat ediyor. Çoluğunu çocuğunu da ona göre alıştıyor. Ezanlar okunuyor evde, namazlar kılınıyor evde. Bazen cemaate gelemedikleri zamanlarda evlerde cemaatle de namaz kılabilirler. Ha bu evle bir de bir ev var ki hiç namazla niyazla alakaları yok. Hatta bazen kıblesini bilmeyen evler de var.

Bazen namaz kılmak istedin mi kızım evladım kible neresi?

Bilmem ki!

Olur mu bu? Olur mu!?

Binâenaleyh böyle bir evle öyle bir evin misali;

Meselü'l hayyi ve'l-meyyiti.

İki tane bak!

Meselü'l hayyi. Hayy, diri; meyyit, ölü.

“Diri ile ölü'nün farkı gibidir.”

Yani diri insan, Allah'ı anan insanlar diridir. Allah'ın ismini anmayan insanlar da ölü mesabesinde. Vücutları gider gelir ama gidip gelmesinin, iş yapmasının kıymeti yok. Ölmüştür o, ölü gibidir. Ancak insanın hayatı hakikiyesi Allah'ın anılması ile olur, zikrullah ile olur. Zikrullah-tan murat namaz, oruç, Kur'an okumak... hepsi giriyor, her çeşidi var işte.

Bunlar yapılmayan bir ev ölülerin evine benzetilmiş. Mezarlık yani mezar-daki yatan ölülerle bir.

Hem de Buhari ile Müslim rivayet ediyor, ikisi birden. Ve İbn Hibban. Çok sağlam bir hadis olması ile beraber bunu böyle beyan ederken diyor ki;

Şebbehe'z-zâkiru bi'l-hayyi ellezî yüzeyyinû zâhirehu bi-nûri'l-hayâti. “Dışını hakiki hayatın nuruyla tenvir etmiş, nurlandırmış, hak ile batılı ayırıyor.”

Hakkın hak olduğunu biliyor batılın da bâtıl olduğunu biliyor.

Bu ne sebebiyle?

Allahu Teâlâ'nın ona verdiği idrak ve fehim sayesinde.

Öteki meyyit de bu yoktur işte. O hak ile bâtili bilmez, ak ile karayı da fark edemez.

Olur mu dersin öyle?

Bu ak şu da Kkara.

Anlatamazsın.

Buradaki murat küfr ü imanı anlayamamak. Beyazla karayı anlar insan ama hayvana sorsan ki;

“Bunun hangisi beyazdır hangisi de karadır?”

Hayvan bilir mi onu?

Veya o da ölü hayvan mesafesinde bir insandır. Yürüyor ama ak ile karayı fark edemiyor artık. Hak ile batılı anlayamıyor. Hangisi haktır hangisi bâtil [ayıramıyor,] batılı müdafaa ediyor haktan kaçıyor.

Bunun misali; *meselü'l-hayyi ve'l-meyyiti*.

Allah cümlemizi affetsin.

Kolay bir iş değil! Allahu Teâlâ'nın verdiği idrak ve fehimle hâsıl oluyor. Bu idrak ve fe-

him de Allahu Teâlâ'nın anılması ile oluyor. Allahu Teâlâ'yı anmayanlar da zikretmeyenlerde bu fehim yoktur.

Mesela bugün tayyareyi yapıyor adam, füzeyi yapıyor. Çeşitli bilgileri var yere gidiyor, göğe gidiyor

Bu iş değil, hüner değil bu. Bu sanayi. İdrak, fehim Allahu Teâlâ'nın ona vahyettiği bilginin neticesidir.

Allah onlara o bilgiyi vermiyor işte.

Neden?

Yolunda değil, Allah ile ilişkisini kesmiş.

Allah ile kulun arasında ilgi var, rabıta var.

Nedir?

İbadettir.

İbadet Allah ile kul arasında rabıta dır.

Mesela Ankara'dan televizyon olsun radyo olsun, basıyor makinesine, evindeki radyo da ayarlanmışsa o sesi dinliyor; ayarlı değilse alamıyorsun sesi.

Allah ile kul arasındaki rabıta da ibadettir. İbadeti olmayan bir kul ayarsız

makine gibi alamaz Allah'tan bir şey. Eğer ibadeti varsa ihlas ile beraber, onun Allah ile irtibatı vardır. Bu irtibat dolayısıyla Allahu Teâlâ ona idrak verir;

“Oo, sakın bu yoldan gitme kulum. Bu yol batıldır.”

Okusun okumasın anlar onu o. Mutlaka okumuş olması lazım değil. Cahil bile idrak eder ki bu bâtıldır.

Ne sayesinde?

İbadeti sayesinde. Allahu Teâlâ'ya onun verdiği tefhim neticesi, idrakın neticesinde Hakkı anlar batılı anlar. Öteki okumuş, çok okumuş ama bu idrak onda yoktur. Onun için bâtıla saplanır kalır.

Allah muhafaza etsin.

Kezalıke'z-zâkirü müzeyyenun zahiruhu bi-nuri'l-ilmî. Şimdi ilmin bir nuru var. Bu nur ile zahirini böyle tezyin ettimiydi Allah'ı anan insanlar;

Fe-kalbhû müstekarrun fi hadıratı'l-kuds. Bunların tavsifi zor şey, idrakı da zor şey, anlatması da zor şey.

Allah hepimize, cümlemize bu idrakı nasip etsin de emirlerine itaat edip yolunda bulunan kullarından eylesin de, bunu anlamak şeyisini de nasip etsin bizlere.

Yine Müslim'in bir hadisinde bu zikrullah kısmı meselesi çok geniş bir derstir.

Onun için Cenâb-ı Hak Kur'ân-ı Azimüŝŝan'ın çok yerlerinde;

﴿ اذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴾

Üzkürullâhe zikran kesîran¹ diyerekten zikr-i kesiri bize emrediyor. Zikr-i kesiri emrediyor, “Çok anın beni!” diyor.

Niçin?

İnsan sevdiğini çok anar. Sevdiğini anmak insanın cibilliyetinin iktizasıdır. Binâenaleyh en sevgili de insana Allah'ıdır. Çünkü bütün nimetler O'nundur, O vermiştir. Sana birisi bir nimet verirse bu verdiği nimetten dolayı onu sevebiliyoruz. Fakat hakikat de sevilecek yalnız Allah'tır. Çünkü Allah onu vasıta kılmıştır, o

¹ 33/Ahzâb, 41

vermiştir. Ama verici o değil, Allah sevk etmiştir onu da o sayede vermiştir. Binâenaleyh asıl sevilecek onu sevk eden Allah'a.

Bizde var ki şimdi insanlarda, bazen tasadduk eder, sadaka verir, iyilik yapar. Sonra bu iyiliğinden vazgeçer, döner. Pişman olur, keşke yapmasaydım diyerekten bunu geri ister.

Diyor ki şimdi;

«مَثَلُ الَّذِي يَتَصَدَّقُ، ثُمَّ يَرْجِعُ فِي صَدَقَتِهِ،
كَمَثَلِ الْكَلْبِ يَقِيءُ، ثُمَّ يَعُودُ فِي قَيْئِهِ فَيَأْكُلُهُ.
م، ن، ه، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ.»

Meselü'l-lezî yetesaddeku sümme yerciu fî sadekatihî ke-meseli'l-kelbi yekiü sümme yeûdü fî kay'ihî fe'külühu.

Meselü'l-lezî yetesaddeku sümme yerciu fî sadekatihî. “Evvela tasadduk ediyor, sonra da bir pişmanlık geliyor kendisine rücû ediyor, vermek istemiyor, geri alıyor.” *Ke-meseli'l-kelbi.* “Bunun misâli bir köpeğin misalidir.”

Kelb, köpek.

O köpek ki;

Yekiu. “Kusar.” *Sümme yeûdü fî kay’ihi.* “Sonra o kusmuğunu yalar.”

Hayvanlarda var ya bu. Hayvanın yaptığı bu işi onu yapana benzetiyor. Çok çirkin bir iş yani.

Fe-ye’külühu. “Onu kay’ ettikten sonra yiyen hayvanlar gibi.”

Kedilerde yapar bunu bazen böyle, başka hayvanlarda yapar işte.

Allah kusurlarımızı affetsin.

O yukarıda bir hadis vardı;

«مَثَلُ الَّذِي يُعْتِقُ أَوْ يَتَصَدَّقُ عِنْدَ الْمَوْتِ،
كَمَثَلِ الَّذِي يُهْدِي إِذَا شَبِعَ. ط، عب، حم، ن،
طب، ق، ك، ت حَسَنٌ، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ؛
وَالشَّيرَازِيُّ صَحِيحٌ، عَنْ جَابِرٍ.»

Meselü’l-lezî yu’tiku ev yetesaddeku inde’l-mevti ke-meseli’l-lezî yühdî izâ şebia.

Meselü’l-lezî yu’tiku ev yetesaddeku inde’l-mevti. “Bazı da insan işte ölüm sırasında cömertliği tutuyor.”

Ölüm sırasında anlıyor artık gidiyor. O sırada tasadduk, şunu şuna verin, bunu bura verin. Şöyle yapın böyle yapın diyerekten vasiyetler yapıyor, sadakalar yapıyor, şunu yapıyor bunu yapıyor ama.

Ha bunun misalini de veriyor Cenâb-ı Peygamber diyor ki;

Ke-meseli'l-lezî yühdî izâ şebia. “Yiyor yiyor, sonra artıyor ekmeğinden, bunu data-sadduk ediyor. Bunun gibi diyor.”

Doymuş da doyduktan sonra artanını yani artığı veriyor. İşte iyi bir şey değil. İnsan vereceği şeyi temiz olarak, iyi olarak verir.

Bu ölürken vermek buna benzetilmiş. Çünkü;

Efdalü's-sadakati fî inde't-tama'i'd-dünya.

Dünyayı istediği bir zamanda, dünyaya talep olduğu bir zamanda, şunu da yapayım şunu da yapayım diyerekten paraları biriktirmiş vermek istemiyor kimseye. Asıl o zaman verilen sadakaya sadaka derler. Oradan tamahını kesiyorsun, o zaman tasadduk ediyorsun. Peki bu demek, makbul olan sadakadır. O zaman olunca, o zaman âhiretini dünyasına tercih

ediyor. Âhiretini tercih ediyor dünyasına, onun için sevabı da o cihetten fazla oluyor. Bunu da ancak kalbi selim sahipleri yapabilir demiş

b. Ceset Gibi Olan Toplum

Şimdi bugünkü dersimizde mü'minlerin misâli [anlatılıyor.]

Bunu geçen cuma gününde biraz anlatmak istedik ama muvaffak olamadık. Şimdi bugün arkasını anlatmaya çalışacağız inşaallah.

«مَثَلُ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَوَادِّهِمْ وَتَرَاحُمِهِمْ
وَتَعَاطُفِهِمْ مَثَلُ الْجَسَدِ: إِذَا اشْتَكَى مِنْهُ عَضْوٌ
تَدَاعَى لَهُ سَائِرُ الْجَسَدِ بِالسَّهْرِ وَالْحُمَّى. حَم، م،
عَنِ النَّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ.»

*Meselü'l-mü'minîne fî tevâddihim
ve terâhumihim ve teâtufihim meselü'l-
cesedi: ize'stekâ minhü udvun tedââ lehü
sâiru'l-cesedi bi's-seheri ve'l-hummâ.*

Üç haslet ile Cenâb-ı peygamber mü'minlerin misalini veriyor.

Meselü'l-mü'minîne fî tevâddihim ve terâhumihim ve teâtufihim. “Mü'minler birbirlerini sevmekte, birbirlerine acımakta, merhamette ve birbirlerine ikram u ihsan'da, lütuflar da bulunmakta.” *Meselü'l-cesedi.* “Bir ceset misalidir.”

Bir ceset misalidir. Şimdi hepimiz hasta olmuşuzdur az çok. Hepimizin bir hastalıktan nasibi var. Şimdi benim de geçen bacağımın birisi ağrıdı. Şimdi belli oturuşumdan kalkışımdan da. Bu bacağımın ağrısı, sağ bacağım ağrıyordu derken sol bacağымda da bir şey yok ama ona da geçti.

Allah Allah!..

Sağ ağrıdı sola da geçti, ikisi birden ağrımaya başladı artık.

Neden?

Vücut üleşiyor acıyı. Buradaki acı buna fazla geliyor, öteki de diyor ki “Biraz da ben alayım da sen biraz rahat et.” Açık tabirle, sen biraz rahat et. İki de bölüştüler ağrıyı, hem de hafifledi.

Şimdi bu her tarafta oluyor!

Ke-meseli'l-cesedi. “Mü'minin misâli bir ceset misalidir.”

Başım ağrıyor vücut rahatsız oluyor, diş ağrıyor bütün vücut rahatsız oluyor, göz ağrıyor bütün vücut rahatsız oluyor, ayak ağrıyor bütün vücut rahatsız oluyor.

Sebebi?

Bir vücut.

İğneyi buraya dürtüyorsun bütün vücut acı duyuyor. Ya burası, iğneyi buraya dürttü işte, burası acısın yeter de.

Yok her taraf acıyor, her taraf onu hissediyor.

Binâenaleyh mü'minler böyle olacak diyor!

Mesela mü'minler bugün, ta Japonya'dan tut ta Amerika'nın uçlarına kadar her tarafta elhamdülillah müslüman var. Var da dünyanın üzerine yayılmış, serpilmiş fakat bunların hepsi, ister Amerika'da dursun, ister Japonya'da dursun, ister Rusya'da dursun, ister Çin'de dursun, bir vücut gibi.

Şimdi tabi bu vücudumuz nasıl dağılık bak! El ayrı, ayaklar ayrı, gövde ayrı, baş ayrı.

Fakat kim bilir bunların içerisindeki eczaların sayısını?

Allah bilir.

Tahminen desek de şöyle böyle, boş laf.

Mesela bu kafadaki beyin parçalarının 10 milyar olduğunu, 10 milyar beyin parçasının olduğunu rivayet ediyor geçen birisi.

E o da tahmin.

Belki 20 milyon [belki] 20 milyar. Ne kadar olduğunu Allah bilir.

Bunların hepsi aynı vücuda hizmet ediyor. Şimdi kol dese ki,

“Yahu işi gören benim. Ne için sana hizmet edeceğim? Ayrılacağım.”

Haydi ayrıl, tek kolla kalırsın.

O kol da bir gün der ki;

“Yahu ben de ayrılacağım.”

Kolsuz kalırsın.

Bacağın der ki;

“Bu yükü ben çekiyorum, ben ayrı istiklal isterim, ayrı iş yapacağım.”

E bacaksız da kalırsan güp [düşersin], gövde ne yapacak artık.

Bir gün başta ayrılırsa ne olur o zaman?

Yani bu güzel bir misaldir ha. Bunu sen yabana atma. Mü'minlerin böyle olması lazım gelirken ben şimdi sana söyleyeyim. Süleymancı ayrılmış, "Müslüman biziz!" diyor. Nurcu ayrılmış, "Müslüman biziz!" diyor. Adlarını söylemeyeyim gayri. Filan şöyle diyor filan böyle diyor, 10-15 parça.

Bunların hepsi benlik iddiasında, benlik davasında, "Benim!" diyor.

Canım "Sen sen ol!" Bu eldir tabi ama bu vücuda hizmet edecek. Hepsi bu millete hizmet etmesi lazım. Hepsinin bu milletin selameti yolunda gitmesi lazım. Yolu ayırma! Yolu ayırdın mı olmaz.

Binâenaleyh bu birleşmeyi bu birliği biz temin edemedikçe mü'min olmanın imkânı yok bizim için. Buradaki o mü'min olgun mü'mindir. Olgun mü'mini topluluk içindedir, birlik içerisinde yaşar, ayrılmaz birliğinden.

Mesela mezhepler de var şimdi. Şu Şafiî mezhebi var, Hanbeli var, Hanefi var, bilmem Maliki var. Ne varsa var. Ama hepsi bir dinin hizmetkarıdır. Aynı dinin

aynı namazını kılarız, aynı orucu tutarız teferuatı başka. Tarikatlar da böyledir. Şu kadar tarikat vardır fakat hepsi aynı dinin sâlikleridir, birbirinden ayrılmaz. Binâenaleyh millet namına da bölünmek kabil değildir.

Neden, nasıl?

Biz bölünmüyoruz!

Nasıl bölünmüyoruz?

Yarın rey verdik miydi hepimiz ayrı ayrı şey kullanıyoruz.

Birliğimiz yok!

Ha şimdi bunu bak sana nasıl anlatacağım.

İze'stekâ minhü udvun. “Bir parça, azamızdan birisi ağrıyor.”

Şikayet ediyor, hastayım diyor o âzâ. Karınında olsun, midende olsun, nerende olursa olsun şikayet ediyor.

İze'stekâ. “Şikayet ediyor.” *Minhü.* “O cesetten.” *Udvun.* “Bir âzâ.” *Tedââ lehû sâiru'l-cesedi.* “Bütün ceset onun tedavisi için harekete geçer.”

Mesela şimdi doktor beylerin yanında konuşmak doğru değil ama bildiğimiz şeyler. Vücudumuza bir yerden bir mikrop girer. Hangi

mikrop girerse girsin, vücudun mikropları o mikrobu oraya sokmamak için toplanır orada hücumla geçerler. Hücumla geçerler, o mikrobu orada yaşatmamak için gayret sarf ederler. Fakat oraya giren mikrobun, mesela şimdi atom var, bilmem ne var. Onları yağdırdı mıydı gelen mikrop onu tutamaz. “Ooo, bu hareket fazla!” [der] çekilir. Çekilince o giren mikrop oraya bir kere yerleşip de tohumunu attı mıydı, başlar çabuk çabuk yayılıp, işte o Alman taarruzundaki İngilizlerin harekete geçişi gibi harekete geçer. Birer birer mahveder gider ortalığı, adamda ölümle neticelenir iş.

Şimdi bu vücuttaki bütün mikroplar oraya hücum ediyor, oraya o yabancı mikrobu sokmamak için çalışıyor. Gücü yeterse ne alâ, yetmediği takdirde o gelen mikrop orada hastalığını yapıyor.

Bunun misalini şöyle dinledim.

Cezayir tarafları var ya, Fas Cezayir. Oralar Fransızların idaresinde iken bir

haftalık peyda olmuş orada. Hep gavurcuklar ölüyor, müslümanlara bir şey olmuyor.

Gavur doktorları şaşırılmışlar. Ne için bu bizim gavurcuklar ölüyor da burada müslüman da var, onlara bir şey olmuyor. Olsa da nadirattan oluyor.

Şaşırılmışlar! Tutmuşlar birisinin aklına gelmiş, bunlar namaz kılıyor, oruç tutuyor demiş. Müslümanlar korunsa korunsa bunların oruçları bunları koruyor demiş.

Tutmuşlar hayvanları hapsedmişler; kedi gibi, tavşan gibi, fare gibi hayvanları. Bir kısmını beslemiş bir kısmını da oruç tutturmuş.

Derken o mikrobu aşlamış her ikisine de. Hergün besledikleri ölüyor. Hemen aşığı alır almaz ölüyor. Öteki aç bıraktıkları hayvanlar nadirattan ölüyor.

Ha demişler bu müslümanların orucunda!

Ama hidayet Allah'ın. Allah hidayet etmedikçe bilmiş bilmemiş para etmez. Olamaz müslüman. Yine o gavurluğunda, inadında sebat eder durur.

Anlaşıyor ki demek, neden oluyor?

Şimdi bakın, vücudumuz tabi besleniyor. Beslenince birtakım yağlar hazırlanıyor vücutta. Birikme yağları var, birikme kuvveti var, hazır kuvvet var vücutta. Binâenaleyh oruç tuttuğumuz vakit de aç kalıyoruz. Aç kaldığımız vakit de vücudun mikropları gıda istiyor. O gıdayı hazır kuvvetten alıyor. O hazır kuvvet kısmen zehirlenmiş bir kuvvet ama. Havayla temas ederek kısmen zehirlenmiş bir yağ var içeride.

Bu kısmen zehirlenmiş yağı yerken, yemek mecburiyetinde, yediğinden zehire de alışıyor. Zehiri yemeye alışıyor, o zehirli mikrop geldi miydi onun zehrinden korkmuyor atlıyor üzerine, onu da orada yok ediyor.

Sebebi?

Alıştı o. İdmanlı!

Senede bir ay zehirli maddeleri yemek suretiyle kendisini zehire alıştırtıyor ve böyle zehirli bir mikrop gelince üzerine atılıp o zehirli maddeyi yutuveriyor. O adamı da salim kalıyor. Kurtarıyor o vücudu artık.

Cenâb-ı Hakk'ın hikmetlerine aklımız mı erer?

Neler neler var daha bunun içerisinde.

Onun için bu oruçta olduğu gibi namaz da vesaire de de binbir çeşidi var.

Namazdakilerden bir tanesini söyleyeyim yine.

Bizim bir büyüğün başı ağrımış, bir türlü tedavi ettiremiyor. Almanya'ya gitmiş. Adam sormuş;

“Sen hangi millettensin?”

Türküm.

Dinin ne?

Müslümanlık.

“Namazını kılar mısınız?” demiş.

Bazen bazen.

Git demiş memleketine, namazına devam et. Geçmezse hastalığın o zaman gel demiş.

Canım öyle olur mu? Sen doktor değil misin, ver bunun ilacını?

Yok demiş, ilacı senin elinde.

Nasıl?

“Beş vakit secdeye kapandığın takdirde bu ağrı senden gidecek.” demiş.

Nasıl olur?

İşte canım alnımızı secdeye koyduğumuz vakitte, suların önüne konulan manialar suyu nasıl topluyor. Ne diyorlar onların adına, barajlar yapılıyor. Suyun önüne yapılan bentler dolayısıyla ne kadar büyük olursa o kadar su çok toplanıyor. Önüne açılınca nasıl hırrr diye boruları doldurup da gidiyor su.

İşte bu secdede de güzelce böyle en aşağı üç, 11'e kadar sübhane rabbiye'l-âlâ, sübhane rabbiye'l-âlâ, sübhane rabbiye'l-âlâ... Durdukça bu baraj kapıyor burasını, kan gidemiyor ileriye, tıkanıp kalıyor yol. Başımızı kaldırdık mıydı biriken kan "Hop!" diye bir hücum yapıyor, oradaki pislikleri giderince hastalıkta oradan çıkıyor işte.

Gayet basit şeyler!

Onun için müslüman ibadetlerine ne kadar güzel müdavim olursa o kadar çok rahat eder.

Binâenaleyh bu şimdi *tevâddî*, *meveddet*, yani dostluk. *Meveddet*, dostluk, birbirimizi sevmek.

c. Müminlerin Tevâddi Ve Merhameti

Dostluk ne?

Müslümanların birbirini sevmesi.

Meselü'l-mü'minîne fî tevâddihim.

“Mü'minlerin birbirini sevmesi.”

Şimdi kendimize gelem, birbirimizi biz ne kadar seviyoruz?

Ne kadar seviyoruz, bir selam vermemiz bile [yok.]

Mahallemiz, cami cemaati birbirini tanımıyor. Mahalleli birbirini tanımıyor. Mahallelinin zengini fakiri birbirini bilmiyor Demek ki alakasız kimseleriz. Tanımıyoruz.

Binâenaleyh fî tevâddihim. “Mü'minlerin birbirini sevmesi şarttır.”

Bu sevgi...

Vücut şimdi hep birdir bakınız arkadaşlar! Nasıl vücudu teşbih etti. Vücut nasıl birse mü'minler de böyle birdir. Binâenaleyh vücutta hastalık, nerede koparsa kopsun, tırnak en aşağıda. Oradaki hastalık ta başa kadar sirayet ediyor. Baştaki de ayağa kadar sirayet ediyor. Birbirine irtibatlı, bağlı. Bu irtibat sayesinde vücut her taraftan acıyı duyuyor.

Bazen, Allah esirgeye, hasta oluyor insan. Elinde ayağında kangren oluyor, kesmesi lazım âzâyı. Kıtır kıtır kesiyor adamın âzâsını. Kolay mı, dayanamaz ki insan!

Ve ya ne yapıyor?

Oraya bir morfin vuruyor doktor.

Dişimizi çıkarırken mesela en kolayı. Bir morfin vuruyor, “Hart!” diye söküyor, haberimiz olmuyor.

Neden?

Morfin denilen o maddedeki zehir oradaki irtibatı kesiyor vücuttan. O irtibatsızlık dolayısıyla oradan o kökü söküp alıyor haberimiz olmuyor. Kesseler de böyle. İrtibatın kesilmesi. Müslümanların birbiriyle alakasının kesilmesi morfinin tesiri. Doktorun morfinini görüyoruz, iğneyi batırdı mıydı anlıyoruz. Fakat bir de düşmanın morfini var ki iğnesiz. İğnesiz morfin var. O iğnesiz morfinler birbirimizden bizi ayırıyor.

Nasıl?

Nasıl ayırıyorsa ayırıyor. Birbirimizle olan irtibatımız kesiliyor, sevgimiz kesiliyor, dostluğumuz kesiliyor, kardeşliğimiz kesiliyor.

Hocaefendi niye bu kadar uzağa gidiyosun sen?

Biz bir evde bir babanın evladıyız. Babamız öldü, rahmetlik oldu. Üç kardeş beş kardeş kaldık, “Sen çok aldın ben az aldım!” diyerekten gırtlak gırtlığa gidiyoruz.

Nasıl şey bu?

Sözde bir babanın evlâdı idik ya?

Allah muhafaza eylesin.

Demek ki meveddetin, muhabbetin kesilmesi morfinin tesiriyle oluyor. Morfin olmasa bizim birimizdeki, değil buradaki ta Çin'deki bir müslümanın acısına buradaki müslüman iştirak edecek, vücut iştirak ettiği gibi. Amerika'daki bir müslümanın acısına buradaki müslüman iştirak edecek. Oradaki de iştirak edecek.

Ne sayesinde?

İrtibat var aralarında.

Bu irtibatı biz göremiyoruz tabi.

Şimdi bunun tarifi de yine kolay. Radyolar söylüyor Ankara'dan, başka memleketlerden. Amerika'dan da söylüyor.

E irtibat ne sayesinde?

İşte o teli, direği, bilmem nesi sayesinde, makinesi kuruldu muydu orasını tı-kır tıkır dinliyoruz.

İrtibat ne ile?

Bu hava onu alıp getiriyor buraya, sen de onu güzelce dinliyorsun.

Bu bizim göremediğimiz mânevî kuvvetler ve kudretler vardır ki bizi birbirimize bağlamıştır. Bu imandır. İman rabıtası ile müslümanlar birbirine ne kadar bağlıysa, imanları ne kadar kuvvetliyse bağlılıkları da birbirlerine o nispette kuvvetlidir. E insan hata eder, kusur eder, biz melek değiliz. Hatası, kusuru, eksikliği dolayısıyla onu kovmak, taretmek ne kadar acı bir şeydir.

Hiç olacak şey değil?

Geçen bir misafir güzel bir temsil yaptı. Bir ananın 3-5 çocuğu olur dedi. Bu

3-5 çocuğun hepsi de güzel olmaz. Çocuktur, çocuklukları sırasında sokağa çıkarlar, üstlerini çamurlar, batar, şu yapar bu yapar, kirle-
nir pislenir. Gelince ana der mi ki;

“Ben senin gibi evlâdı istemem, defol git!” diyerekten?

Alır yıkar temizler yine bağına basar, “Bir daha yapma evladım!” der.

Binâenaleyh bizim kusurlarımız onlardan da daha çok değil ki! Biz de kusurlarımızı birbirimizi böyle müsamaha etmek lazım. Bu kusur etti kov, öteki kusur etti kov.

Sonra ne olacak?

Tevâddî, meveddet!...

Asıl dostluk kimile kaimdir?

Birbirimizi sevelim, pekâlâ ama bu sevgi bize nereden gelecektir?

Bu sevginin kökü Allah'tan gelir. Kök, sevginin kökü Allah'tan gelir. Allah'tan geldiği için kul Allah ile ne kadar irtibatı, alakası varsa, müslümanlara sevgisi de o nispette artar.

[Medine-i Münevvere'de Evs ve Hazrec kabileleri] birbirleriyle, 100 sene filan diyorlar mesela, dövüşmüşler birbirleriyle. İntikam! O ona hücum o ona hücum. Az duruyorlar tekrar

harp, az duruyorlar tekrar harp. Ufak tefek sebeplerle boyuna dövüşüyorlar.

İslamiyet geldi, Peygamberimiz *sal-lallahu aleyhi ve sellem*;

Ne yapıyorsunuz?

Sen de Allah'ın kulu değil misin, sen de Allah'ın kulu değil misin?

İkiniz de müslüman oldunuz. Siz de müslümansınız siz de müslümansınız?

Evet.

Aralarını buldu onları barıştırdı. Barıştırdınca Cenâb-ı Hak diyor ki!

Şimdi barıştırdırken sana şu kadar para vereyim, sana da şu kadar para vereyim. Sen şu husus ekmek yemek filan bol. Barış için onlara iltifat olmaz.

Cenâb-ı Hak ne diyor;

﴿لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَّا أَلَّفْتَ بَيْنَ
قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلَّفَ بَيْنَهُمْ﴾

*Lev enfakte mâ fi'l-ardi cemîan mâ ellefte beyne kulûbihim velâkinnallâhe ellefe beynehüm.*²

d. Tevâddihim, Terâhumihim Ve Teâtufihim

Lev enfakte mâ f'l-ardi cemîan mâ ellefte beyne kulûbihim. “Dünyanın altınlarını sen oraya harcasaydın bu ikisini barıştıramazdın, bir yere getiremezdin.” *Velâkinnallâhe ellefe beynehüm.* “Lakin onların kalplerini birleştirip, affettirip de onları kardeş yapan Allah'tır.”

Öyleyse şimdi biz madem ki birbirimizi sevmiyoruz, bu sevmeyiş bize Allah'tan gelmiştir. Nefret etmişiz birbirimizden sevmiyoruz. Sevmek ise bu da Allah'tan gelmiştir ki Allah içimize hidayet vermiş, tevhid vermiş, nur vermiş kardeşlerimizi seviyoruz.

² 8/Enfâl, 63

Nasıl ki yağmur gökten gelirse yerde yeşillik biter, nebatlar biter, mahsuller biter.

Yağmur yağmayınca bir şey oluyor mu?

Hepsi kurur. Ne kadar tohum ekersen ek, yağmur gelmeyince hepsi kurur.

Rahmet-i ilahi gönüllere nâzil olmadıkça gönüllerin bir araya gelmesine imkân yok.

Sen beni sev!

Nasıl severim ben seni ya?

Gönüle Allah'ın rahmeti inmedikçe benim seni sevmeme senin de beni sevmeme imkân yok. Sen bir tarafa ayrılırsın ben bir tarafa ayrılırım. 99 bölüğe bölünsek yine olmaz bu iş.

Binâenaleyh gönüllerin Allah'a dönmesi lazım. Gönüller Allah'a döndükten sonra vız gelir. Gönüller Allah'a dönmedikçe sen paranı aldanırsın, servetine aldanırsın, kuvvetine aldanırsın, bilgine aldanırsın. Hep bakarsın çeşit çeşit bölümler hasıl olur. Müslümanlık da berbat olur,

perişan olur vesselam. Düşman da tef çalar. Bu düşmanı tef çaldırmak, yani sevindirmektir.

Düşman sevinir.

Niçin?

Kuvvet bölünüyor.

Kuvvetin bölünmesini hepiniz bilirsiniz. Şimdi barajlar yapılıyor, suları biriktiriyoruz koca bir kuvvet oluyor. Altına makineleri koyuyoruz, her memlekete güzel güzel bol bol elektrikler gidiyor.

Bu ne sayesinde oldu?

Bu suların taneciklerin birer birer gökten dökülen taneciklerin topluluğu sayesinde değil mi aziz kardeş?

Bunu inkâr edebilir misiniz?

Su ne kadar kuvvetli olursa o kadar çok istifade edilir. Şimdi bu suyu sen cetvellere taksim et, böl böl bir sürü, azıcık azıcık kol gibi su, bacak gibi bacak gibi su.

Ne yapar?

Bir işe yaramaz. Bahçeyi bile sulamaz.

Sana bunun bir açık misali daha.

Şu bizim hanımlarımızın giydiği, kendimizin de giydiği çoraplarımız var ya. İncecik ip-liklerden yapılmış.

Onu çocuk tutsa koparır değil mi?

Çocuk tutsa koparır, incecik iplik.

Ama makinede örülmüş, koca bir çorap olmuş.

Kopart bakayım şimdi onu?

Kopmaz. Pehlivan da gelse koparmaz onu.

Niçin?

Birleşmiş yahu! O birleşikliğinden dolayı onu koparmanın imkânı yok.

E bu kadar aklımız ermiyor mu bizim?

Aklımız ermiyor mu çeşit çeşit bölükler içerisinde bölünüyoruz?

Bu bizim yokluğumuza doğru sevkedilen bir şey değil mi bizi?

Allah cümlemize affetsin.

Şimdi sevgide, müslümanlar öyle olacak, bir ceset gibi.

Merhamette?

İkinci kısım da merhamet, acıma. Acımada da böyle olacak.

Nasıl acıyacağız birbirimize karşı?

Bu acının şeysi [nasıl olur] bakınız şimdi.

Zünnûn-i Mısrî hazretleri zannediyorum aklımda kalan.

Eli kesilmiş. Eli kesilmiş kan fışkırıyor oradan, dostlarının da parmaklarından kan fışkırıyor.

Nasıl fışkırır oradan, o onun eline bir şey olmamış ama?

Olmamış ama irtibat, İslâm irtibatı var. İslâm irtibatından dolayı onun acısına şeyle iştirak ediyor. O acıyı hissediyor, fiilen ispat ediyor.

Müslüman öyle olacak ki birbirlerine acımakta, *ke-lcesedi'l-vâhid*. “Şu binanın taş[ları gibi.]” *Ke-l-bünyân* da var. “Şu binaya benzetiyor bazı nüshalarda.”

Şu binanın taşlarını birer birer alırsan bu bina göçer mi geçmez mi?

Elbette bir gün göçecektir. Bugün göçmez yarın göçer.

Binâenaleyh ayrılık bu kadar kötü bir şeydir.

Ve teâtufihim. “İnsanların birbirlerine ikramı, vermesi, ihsanı.”

Tabi milletlerin içerisinde beş parmak nasıl bir değilse insanlar da böyledir. Allah bazısına büyük servet vermiştir, bazısına da hiç vermemiştir. Fakirdir, çalışamaz, hastadır. Birçok sebepler var.

Binâenaleyh insan daima onların muhafazasını, himayesini, müdafaasını, hep ihtiyaçları nelerse onları görmek ile mükelleftir.

Göremiyorsa?

Halbuki bu ne kadar acıdır ki Hıristiyanlık âleminde bunlara karşı çok güzel tedbirler alıyorlar da müslüman bu tedbirleri almazsa ne kadar ayıp oluyor?

Bir hıristiyan fukarasını gözetliyor da müslüman niçin gözetmiyor?

Bir yahudi fukarası gördün mü senin kapını çalan?

Memleketimizde şu kadar yahudi var, hiçbir yahudi geldi de bizim kapımızı çalıp da bizden bir dilim ekmek istedi mi?

Ne kendi kapısını çalar ne başkasının kapısını çalar.

Neden o yahudi fukarasını gözüküyor da himaye ediyor da bir müslüman fukarasını himaye edemesin?

Sokaklarda eli açık ayağı açık, şöyle bu köşede oturmuş bir tanesi beriki köşede oturmuş bir tanesi, “On para vermez misiniz beş kuruş vermez misiniz?” diye eline açıyor da biz onun avucuna beş kuruş koyup da geçiyoruz. Halbuki bu ne kadar acı bir şeydir ki! O beş kuruş vermekle olmaz ki! Onu kaldırmak lazım, kurtarmak lazım!

E işte beş kuruşlar kurtarır ya?

Olmaz!

Onun için;

el-Muhibü li-men yuhibbu mutî.

Şimdi seveceğiz ya. Bu sevgi, “Seven sevdiğine itaat eder.”

Seven sevdiğine itaat eder. Kimi seviyorsa! Hanımını seviyor, kardeşini seviyor, dostunu seviyor. Sevdiğine itaat eder.

Bu kaide!

el-Muhibü li-men yuhibbu mutî.

Şuradaki levhaya da yazmışlar bunu: “Seven sevdiğine itaat edecek.”

Onun için Cenâb-ı Peygambere itaat şart.

Buyuruyor ki;

e. Allah'a Ve Resulüne İtaat

﴿وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾

*Ve men yutı'llâhe ve'r-rasûle.*³

Asıl Allah'ı sevmek asıl Allah'a ve Resûlüne ait. Allah ve Resulüne sevgimiz varsa ona itaat şart.

Namaz kılıyor musun?

Haftadan haftaya.

Oldu mu bu be! Allah sana her gün nimet veriyor. Sağlığına bak, afiyetine bak, yaşayışına bak.

Aziz kardeş!

Sen ufacıktın, ananın karnında dokuz ay durdun sonra dünyaya geldin. Hiçbir şey bilmediğinizi pekâlâ çocuklarımızdan görüyoruz ki bir şey bilmiyorlar. Ağlar sizler, işte işer mişer, büyür bir sürü zamandan sonra. Ondan sonra aklı başına gelir, okur mukur filan olur. Büyük bir adam olur, ondan sonra ne ana tanır ne baba tanır.

³ 4/Nisâ, 69

Bu çocuğun hâline ne dersin sen?

Seni karnında besledi, uykusunu terk etti gece seninle meşgul oldu. Büyüttü, şimdi bir efendi oldun.

Bu sefer anne baba tanımıyorsun?

Bu ne kadar acı ise, bu ne kadar acı ise sizi yaratan Allahu *celle ve alâ* ana rahminde bize ne güzel şekillerle bak meydana getirmiş.

Bu şekli, bu tasviri kim yapabilir?

Kimin elinden gelir bu tasvir?

Bu kadar güzellikle bizi meydana getirmiş. Ağzımız başka, yüzümüz başka, gözümüz başka. Vücudumuzun şeyleri başka, kafamız bambaşka. E bu kadar güzellikle bizi meydana getirmiş, her gün de rızkımızı çeşitli bahanelerle ihsan ediyor bize de, biz şimdi bizi yaratacağına karşı cephe almışız, “Tanımam seni!” diyor.

Şimdi ne güzel! Geçen akşam bir misafir geldi de diyor ki;

Bir yerden geçerken hani lambalar var ya şimdi, ışıklar. Işık kırmızı yandı, dur. Herkes duruyor orada.

Niye?

Işık yandı.

Yahut ışık yoksa polisin düdüğü var,
“Düürrrrt!” öttürüyor herkes duruyor.
Araba maraba geçemiyor.

Niçin?

Emir bu.

Kulun emrine insan itaat ediyor
orada duruyor da, Allah'ın emrine ferman
vererekten Allahuekber nidası hepimizin
kulaklarını çınlatırken, kaç kişiyi yerinden
kaldırıp bir camiye sokabiliyorsun?

Bu nasıl itaat, bu nasıl kulak?

Ne diyeceksin sen bu işe?

Bu kulak eğer Allah'ın verdiği bir ku-
laksa, o kulağın sahibi Allahuekber seda-
sını duyduğu vakitte yerinde durmasına
imkân yok. Nasıl ki düğmeye bastığın va-
kitte ceryan varsa orası işleyecek. Eğer
iman içeride varsa Allahuekberi duyunca
duramaz yerinde. Milyon kazanacağını
bilse o anda, derhal dükkanın önüne bir
şey çeker, hemen davet-i ilâhiyeye icabet
eder.

İnsanın ve İslâm'lığın icabı budur!

Yâ Rab! Affet kusurlarımızı.

Onun için;

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ
اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ
وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا

*Ve men yutı'illahe ve'r-rasûle fe-ülâike
me'alleîne en'amellahu aleyhim mine'n-
nebyyîne ve's-sıddîkîne veş'şühedâi ve's-sa-
lihîne ve hasüne üläike refîkâ.*⁴

*Ve men yutı'illahe ve'r-rasûle. "Kim ki
Allah ve Resûlüne itaat ederse." Fe-ülâike
me'alleîne en'amellahu aleyhim...*

Beş vakit namazımızın her rekatında
Fâtîha-i Şerîfe'yi okuyoruz.

Esteîzübillah;

⁴ 4/Nisa, 69.

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
﴿٣﴾ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٤﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ
نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾ إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾
صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ
عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾

El-hamdü lillâhi rabbi'l-âlemîne er-rahmâni'r-rahîmi mâliki yevmi'd-dîni iyyâke na'büdü ve iyyâke nesteînü ihdine's-sırâta'l-müstekîme sırâta'l-lezîne en'amte aleyhim ğayri'l-mağdûbi aleyhim ve le'd-dâllîne.

Ihdine's-sırâta'l-müstekîme. “Bu sırat-ı müstakimi isteriz.”

O sırat-ı müstakim nedir?

İmanın ta kendisi.

O birliktir işte! O birliktir ki onları;

“Sen hangi sırat-ı müstakimi istiyorsun kulum?”

Yol çok, hangi sırat-ı müstakimi istiyorsun?

“Yâ Rabbi! O sırat-ı müstakim, Senin peygamberlerine, şehitlerine, enbiyalarına, velilerine, salihlerine verdiğin yolu istiyorum.”

O yol da;

Sırâta'l-lezîne en'amte aleyhim. “Onlara sen ona in'am ettin. Şüheda, salihin, peygamberler başta. Bunların yolundan istiyorum.”

Eh o yolda, o istediğin yolda bakarız kendimize;

Biz onların yolunda mıyız değil miyiz?

Peygamberin yolunda olan ezanı Muhammedi'yi duyunca duramaz yerinde. Peygamberin yolunda olan ezanı Muhammedi'yi duyunca duramaz yerinde!

Yerinde duramayınca [nasıl hareket etmesi lazım?]

Şimdi altı var;

Ğayri'l-mağdûbi aleyhim. “Gazap olunanların yolunu istemem yâ Rabbi! senden.”

Gazap olunanların yolundan istemem. Sakın ha! İstediğim yol, peygamberlerin, enbiyaların, velilerin, şehitlerin, şühedanın yolunu istiyorum.

E *ğayri'l-mağdûbi aleyhim?*

“Onu istemem yâ Rabb!”

Kimdir *ğayri'l-mağdûb*?

Yahudinin yolu. *Ğayri-l mağdub*, gazap olunan kavim yahud kavmidir. O kavmin yolunu istemem yâ Rabbi!

Okuduğun kitaba bak, okuduğun mecmuaya bak, okuduğun bilmem neye bak bakalım o kimin kitabı, kimin eseri, kimin nesi?

Sen hangi yolu takip ediyorsun ona bak bakalım bul bakalım?

Eğer *mağdûbun* yolunu tuttuysan *en'amte aleyhim* demeye hakkın yok.

Mağdûbun yolundasın, onun yolunu istiyorsun!

Vele'd-dâllîne. "Hıristiyanların yolunu da istemem."

Ermenisi, rumu hepsi içine giriyor onun. Yahudinin bir, diğerleri hıristiyan. O iki taife ki İslâm'ın dışıdır. Bu iki taife nin yolunu istemem yâ Rabbi! İstediğim yol İslâm'ın yolu, peygamberlerin yolu, şehitlerin yolu, gazilerin yolu.

Ahh!.. Ahh!..

Bunun için siyer kitaplarını çok okumak lazım. Siyer yani Peygamberimizin

zamanındaki ashabın hâlini bildiren, peygamberin halini bildiren, cihatları bize bildiren kitapları, eserleri çok okumak lazım, çok dikkat etmek lazım.

Şimdi ben sana ondan bir tanesini söyleyeyim.

Yermük denilen bir muharebe oldu. İslâm askerinin sayısı 3000, düşmanın sayısı çok, 20-30 misli fazla. Çok şehit verdik. Hasta bakıcılar var ya. Hasta bakıcılar o şehitlerin arasında dolaşıyorlar. Bakıyor ki, yaralanmış amcasının oğlu, ona biraz işte su filan ikram etti de derdine derman olmak istemişti.

Diyor ki;

“Kardeşim daha evvel vuruldu. Onun bak iniltisi geliyor. Onun yardımına koş, ben biraz daha dayanabilirim. Biraz daha dayanabilirim onun yardımına koş.” diyor.

Adamcağız bırakıyor, onun yardımına koşuyor. O da diyor ki;

“Bak filanın iniltisi daha fazla geliyor, o daha benden evvel de vuruldu. Binâenaleyh onun yardımına çabuk koş.”

Gidiyor bakıyor ki o teslimi ruh etmiş. Geliyor evvelki kardeşine bakıyor ki o da teslimi

ruh etmiş. Amcasının oğluna gidiyor o da teslimi ruh etmiş.

Canları çıkarken kardeşini düşünüyor aziz kardeş! Canı çıkıyor işte artık orada, son deminde yaşıyor! O son demini yaşarken kardeşini düşünüyor müslüman!

Müslüman böyle olur aziz kardeş!

Onun bir hikayesini de dinledim.

Bağdat var ya bizim. Bundan evvel büyük bir harp olmuştu da İngilizler Bağdat'a kadar gelmişler. Burada "Kırklar" dediler.

"Bu Kırklar nedir?" dedim.

Kırk Gaziler diyorlarmış.

Nedir bu 40 gaziler?

Bağdat'ın o müdafaasında 40 tane askerimiz İngiliz'in bir alayını durdurmuş.

Kaç?

Kırk!

Nasıl?

Canlarını işte feda etmişler. Fedai! Makineli tüfekleri kumuşlar alayı durdurmuşlar. Üç gün alay gidemiyor. Gerideki kıtalar kendilerine gelsinler toplansınlar.

İşte ne yapacaklarsa yapsınlar diyerekten.

Kırkı da orada şehit olmuş da “Kırk Gaziler” diye ad almış orası.

Bizim memleketlerimizde de bu hadiseden pek çoktur elhamdülillah.

Allah kusurlarımızı affetsin de, “Neden Müslümanlık denince [aklımıza iyi hatıralar gelmesin?]

Şimdi bir hikâye daha dinledim, çok acı.

Yahudilerle Araplar harp ediyorlar ya. Geçen bir Arap geldi, dedim;

“Neden kaçıyorsunuz siz yahudilerden yahu?”

“Yeni nesil harb etmiyor!” dedi, “Ancak harbi eden eski bizim sakallı dedeler!” dedi.

Bunu kendisi söyledi adam.

Niçin?

Can kıymetli! İman da yok, kendisini düşmana feda edemiyor. Onun için o da fırsatı buluyor, istediği yeri alıyor.

Binâenaleyh müslüman vatanı için, memleketi için, her şeyi için canı feda olsun!

Ne olacak?

Bu can hepimizde muvakkat. Allah'ın verdiği ömrü de kimse alamaz. Saati dakikası da gelmedikçe hiçbir kimse ölmez.

Atom atılacakmış?

Ne kadar atom varsa atsın. Allah'ın takdiri gelmedikçe insan ölmez. Buna iman böyle lazım.

İki tane daha okuyayım da kâfi gelsin.

«مَثَلُ الَّذِي يَلْعَبُ بِالنَّرْدِ، ثُمَّ يَقُومُ يُصَلِّي، مَثَلُ
الَّذِي يَتَوَضَّأُ بِالْقَيْحِ وَدَمِ الْخِنْزِيرِ، ثُمَّ يَقُومُ
فَيُصَلِّي. حم، ع، ق، ض، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ؛ حم، عَنْ
أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ.»

*Meselü'l-lezî yel'abü bi'n-nerdi
sümme yekûmu yusallî meselü'l-lezî ye-
tevaddäü bi'l-kayhi ve demi'l-hinzîri
sümme yekûmu fe yusallî.*

şimdi bizim oyuncular var ya, bu oyuncuların arasında namaz kılanlar da vardır. Gider kahvede oynar oynar oynar, ezanı duyduğu vakit de kalkar camiye de gider.

Şimdi buna bir misal veriyor Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*.

Bunun misâli, irin dediğimiz şey var ya, irin irin! Hastalıklardan, yaralardan akan su. İrin deriz biz ona.

“Bu irinlerle abdest alıp namaz kılan insana benzer, oyunu oynayıp oynayıp da camiye giden adam.”

Oyunla ibadet bir araya gelmez demek yani. Sen gönlünü Allah'a ver, yatıp kalkmak da hüner yok. Allah'a ver kendini. Allah'a kul ol! O Allah yasak etmiş orada onu. Sen ömrünü orada ziyan ediyorsun, telef ediyorsun, sonra da geliyorsun Allah'ın divanına dikiliyorsun. Allah diyor ki benim bu hususta senin makbul değil bu ibadetin.

İrinle abdest alan, namaz kılanın ibadeti makbul mü?

Değil.

Değilse senin ibadetinde makbul değildir demek ki. Sen kendine gel, kimin divanına ne için geldiğini bil! Ona göre Allah'ın emrini tut yasağından kaç!

Canım Allah bize bir ömür vermiş, bu ömrü bir oyunun peşinde zayi etmek kadar fenalık var mıdır?

İsrafı Allah yasak etmiş. En büyük israf zamanını zayi etmek, ömrünü zayi etmektir. Zamanını zayi ettin mi bir daha ele gelmez o zaman. Ömrünü de zayi ediyorsun, ömürde bir daha ele gelmez. Binâenaleyh bugünkü zayıatın telafisi de mümkün değildir.

“Bu acılıkla Cenâb-ı Hakk'ın divanına gelenlerin misali.” *Meselü'l-lezî yetevaddaü bi'l-kayhi ve demi'l-hinzîri*. “HıNZır kanı ile abdest alıyor.”

HıNZır kanı ile, bir irinle abdest alıyor.” *Sümme yekûmu fe-yusallî*. “Kalkıyor namaz kılmaya.”

Ahmed b. Hanbel, Ebû Yâlä, Beyhaki, Ziyâ el-Makdisî Ebû Saîd'ten; Ahmed b. Hanbel, Ebû Abdurrahman hazretlerinden rivayet.

Bir tane daha söyleyeyim orada kalsın inşaallah.

«مَثَلُ الَّذِي يَتَكَلَّمُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَالْإِمَامُ يَخُطُبُ،
مَثَلُ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا، وَالَّذِي يَقُولُ لَهُ:
أَنْصِتْ، لَا جُمُعَةَ لَهُ. ش، حم، حب، عَنِ ابْنِ
عَبَّاسٍ.»

*Meselü'l-lezî yetekellemü yevme'l-cu-
muati ve'l-imâmü yahtube meselü'l-hımâri
yahmilu esfâran ve'l-lezî yekûlü lehû ansit lâ
cumuate lehû.*

Cuma namazına gelmiş Cuma namazını kı-
lacak. İster ufak mescit ister büyük mescit.

“Derken burada gelmiş.” *Yetekellemü.*
“Konuşuyor arkadaşı ile.”

Hoşgeldin, neredensin, nerede oturuyor-
sun, nasılsın? İşinden gücünden bir şeyler söy-
lüyor, konuşuyor işte. Hatta vaaz etse, nasihat
verse yanındakine, olmaz.

Cuma günü hatip hutbeye çıkmış yanın-
daki kardeşine ne vaaz etmeye, ne söz söyle-
meye, hiçbir şeye hakkı yok. O böyle kazık gibi
kesilip kalacak, ruhsuz insan gibi. Ha ancak ku-

laklar hatibe verilmiş, hatip ne diyor onu dinleyecek. Kardeşi ile ilgisi olmayacak alakası olmayacak.

Sen yanlış yapıyorsun efendi! Şöyle azıcık ileriye git, sen de geriye kal!”

Yok, bunlar hiç caiz değil, katiyen yasaktır.

Meselü'l-lezî yetekellemü yevme'l-cumuati ve'l-imâmü yahtube. “İmam hutbedeyken konuşuyor.”

Ne diyeceksin, konuşuyor işte, oluyor bunlar bütün camilerde.

Diyor ki;

“Bunun misâli.” *Meselü'l-hımâri.* Hımarı biliyorsunuz merkep.

Niçin bunu böyle merkep diyor?

Merkep şuursuz mahluk. En aşağı, hayvanların içerisinde en şuursuz merkeptir. İşte köprüden geçmez, inadı tutar.

Neden, geçsene?

Geçmez, inat.

Bu adam bir cumaya gelmiştir konuşuyor, tıpkı bu hayvan gibi işte. Hımar gibi.

“Öyle hımar ki.” *Yahmilu esfâran*. “Kitapları yüklemişler.”

İki tarafına da doldurmuşlar, işte Kur'an, hadis, fıkıh, neler varsa... Kitap dolu!

Kitap dolu ama merkebin ondan haberi var mı?

Merkebin taşıdığı kitaptan haberi nasıl yoksa, dini ile iman ile amel etmeyen insan da tıpkı bunun gibi.

Allah esirgesin.

Bak şimdi izah ediyor.

Ve'l-lezî yekûlü lehû ansit. “O konuşuyor onunla. Sus be yahu. Sus!”

Bir sus demeye hakkı yok.

Ve'l-lezî yekûlü lehû ansit. “Sus! dedi.”
Lâ cumuate lehû. “Onun cuması gitti.” Cuması gitti, yani sevabı gitti.

Allah cümlemizi affetsin.

Onun için cumaya vaktinden evvel gelecek. Evde sabahleyin guslünü yapacak, temiz esvabını giyecek, ağzını burnunu fırçalayacak, kokusunu sürünecek;

“Ben bugün Cumadır, bayramıdır mü'minlerin. Cenâb-ı Hakk'ın huzuruna gidiyorum.” diyerekten tertemiz gelecek.

Öndeki safta yer bulursa ön safı dolduracak, ön saf dolduysa arada boşluk bırakmadan ikinci safı, dolduysa üçüncü safı, sıraylan böyle doldura doldura geriye gidecek.

Binâenaleyh geç gelip de önde de bir yer bulurum şeysiyle safları yara yara öne geçmek o da çok çirkin bir şey. Onu da insanlar kıyamet gününde üzerinden geçecek onu cehenneme köprü yapacaklar.

“Sen bu haksızlığı dünyadayken müslümana eza ediyordun, onları yara yara yara yara ileriye geçiyordun. Şimdi bugün de işte insanlar senin üzerinden geçsin de gör cezayı!” diyecekler.

Allah kusurlarımızı affetsin.

Bu *el-kelamü inde'l-hutbe*. “Hutbe zamanı konuşma.” *Harâmün inde'l eimmeti's-selâse*. “Üç imama göre haram.”

Sözde sevap kazanıyoruz da, haram işliyoruz camide.

Ne suretle?

Konuşmak suretiyle haram işliyoruz.

Ve mekruhun inde's-şafiî. “İmam Şafiî'ye göre de mekruhtur.” *Küllü*

mekrûhun haramun. “Her mekruh da yine haramdır.”

Allah cümlemizi affetsin, tevfikatı samedaniyesine mazhar etsin.

Şimdi sizden bir ricamız var.

Bizim bir Hattat kardeşimiz var, komşu. Onlar bir cami yapıyorlar, o camilerine yardıma gelmiş bu Cuma. O camisine yardım istiyorlar bizden.

Binâenaleyh belki bir kısmınız ders bitti diye gidersiniz. Onlar da memnun ederek giderseniz sevabınız da ona göre fazla olur inşaallah.

Cenâb-ı Hak cümlemizi affetsin, tevfikatı samedaniyesine mazhar etsin. Sevdiği kullarının arasına kabul etsin, sevdiği ameller ile de bizi diriltsin.

Ha birde burada sağırlar dilsizler cemiyetlerimiz var. Onlara bakan cemiyetler onlar da ayrıca bir mektup bırakmışlar. Onlar da yardımlarımızı istiyor.

Halbuki işte bunu demin arz etmiş olduğum gibi Avrupa devletlerinde nasıl yapıyorlarsa bu işleri yapıyorlar, böyle şeye ihtiyaç da

bırakmıyorlar. Herkes vazifesini biliyor. Cemiyetlere paralarını ayrı ayrı veriyor.

E bizim de kapımıza kadar gelmişler. Bu da ayrı bir devlettir ki bizi oralara kadar gitmek yorgunluğundan kurtarıyorlar. Kapımızın önündeler. Biz de onlara elimizden geldiğini yaparsak Allahu Teâlâ şüphesiz ki bizleri de me'cur eder.

el-Fâtiha.

Dua devam ediyor.

Mehmed Zahid KOTKU
24 Cemâziye'l-Âhir 1394 /
14.07.1974

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

